

بقلم : آقای مخبر همایون

طهران بزرگ - اقتصاد و کشاورزی

شهرها در تمام دنیا کوچک بوده و متدرجاً وسعت یافته‌اند ولی در طی این تغییرات هر شهر همیشه حدودی داشته خواه از نظر تحمیل عوارض و خواه از نظر انتظامات و تأمینات این حدود ضروری بوده است.

برقراری امنیت در شهر با شهربانی و پلیس بوده و در خارج از این حدود با ژاندارمری، تفاوت پلیس و ژاندارم این است که پلیس پیاده است و در حوزة محدودی بیاسبانی میپردازد و ژاندارم سوار است و میتواند بیاسبانی خود را توسعه دهد.

در اطراف شهر خارج از حدود خانه‌های ساخته شده‌اند و محلاتی تشکیل داده‌اند ولی این محلات بیشتر متعلق بطبقات سوم و چهارم بوده و مخارج شهرداری هم در آنجا سبکتر است.

این محلات را حومه مینامند پاریس در ابتدای قرن هیجدهم صد هزار نفر جمعیت داشته و شهر لندن در قرن شانزدهم بیش از این مقدار جمعیت نداشته است. این دو پایتخت متدرجاً توسعه یافته و جمعیت روبه‌زونی نهاده ولی افزایش جمعیت بر توسعه شهر مقدم بوده است.

مخارج هر شهر یا حومه بر عهده اهالی است و از خزانه ملت چیزی مصرف نمیشود زیرا خزانه متعلق بتمام اهالی مملکت است و مصرف کردن آن برای عده‌ای بالاخص پامال نمودن حق دیگران است پس شهر هر قدر پر جمعیت تر باشد تحمیلات مخارج برای اهالی کمتر میباشد.

طهران در سنه ۱۳۰۰ - ۳۶ کیلومتر مربع وسعت داشته و دفعه مساحت این شهر به ۳۲۴ کیلومتر مربع یعنی نه برابر افزایش یافته و این وسعت برای ۱۵ میلیون جمعیت است.

پس چنانچه طهران بزرگ اسمی بی مسمی نبود جمعیتی که شاید بتوان به پانصد هزار نفر تخمین نمود میبایستی از عهده عوارضی بر آیند که ۱۵ میلیون جمعیت میبایستی بر عهده بگیرند.

عده ای عمارت های زیبا در کنار استخرها با آب آبی رنگ و چمنهای سبز و خرم ساخته شده است و شهر قدیم خرابه مانده. این عمارات در سنگلاخهایی ساخته شده و آنرا طهران بزرگ مینامند.

جاده های آسفالت شده با عرض زیاد هر روز ساخته میشود ولی شهر قدیم بایک میلیون جمعیت و پیاده روها با دوزخ عرض بی آسفالت مانده و مخروبه میباشند.

یکعده دکان در کنار این معابر ساخته شده و مواد غذایی در آنجا بفروش میرسد. کسبه فروش کافی ندارند و قیمتها را بالا میبرند و هر روز مقداری از این مواد فاسد میشود و جمعی در طهران کوچک گرسنه میمانند. از طرف دیگر ساکنین طهران بزرگ با اتومبیلها بشهر رفته در آنجا آذوقه خریداری میکنند. یکی از لوازم خانها ئیکه در بیابانهای سنگلاخ ساخته شده اند داشتن اتومبیل است و اتومبیل نیز تولید خرج میکنند.

در تمام دنیا سرمایه هایی برای تولید ثروت مصرف میگردد در طهران بزرگ هم سرمایه هایی مصرف شده ولی برای خرید اراضی بقیمت های گزاف و سپس ساختمان عمارات و آسفالت معابر حال باید دید از این سرمایه ها که مصرف شده چه تولید گردیده است.

آنچه محقق است برای صاحبان این اراضی از راه فروش زمین بقیمت گزاف ثروتی تولید گردیده ولی برای جامعه جز مخارج گزاف تولیدی بعمل نیامده است.

حالا ببینیم از چه راهی ممکن بود در صفحات شمیران ثروتی تولید کرد. در تمام اراضی اطراف طهران کوچک میبایستی مراتعی ایجاد کرد برای علوفه

حیوانات شیرده و باغ‌ها برای میوه و مزارع برای سبزی . نمونه آنرا نویسنده این مقاله در ۴۰ سال پیش در محلی در جوار اقدسیه که لارک نامیده میشود تأسیس کرده است اول ماشین کره زنی در آن تاریخ در لارک بکار افتاد با ۳۰ هکتار اراضی هر روز شیر و ماست و کره و میوه و سبزی بشهر فرستاده میشد این مؤسسه هنوز باقیست و در تصرف سرانشگر ارفع است .

با تأسیس این قبیل مؤسسات کشاورزی در نواحی شمیران اهالی طهران دیگر محتاج نبودند بکره دانمارکی و قوطی‌های کنسرو و پنیر هلندی و سطح زندگی هم باین پایه ترقی نمی‌کرد و ثروتی هم برای خرید اتومبیلها و اتوبوسها از مملکت خارج نمیشد.

هر ملت برای استقلال خود اول وسیله که بدان توسل مییابد بدست آوردن سرمایه و تولید ثروت است .

برای ایران تنها وسیله برای بدست آوردن ثروت تولید کشاورزی است . ثروت ایالات متحده آمریکا از چهار قرن پیش بهمین وسیله روی بازید گذاشته است .

در افریقا فرانسویها ثروتهای زیاد از این ممر بدست آورده‌اند در صحاری افریقا بوسیله حفر چاه آرتزین مزارع بزرگی ایجاد شده و آب از عمق این چاهها با فشاریکه از منبع بالائری بر آن وارد میآید فوران میکند .

فرانسویها در حدود ۱۰۰۰ حلقه از این چاهها حفر کرده‌اند پس از آنکه اهالی نتایج درخشان آنرا دریافتند آنان هم در حدود ۵۰۰ حلقه از این چاهها بر عده چاههای فرانسویها افزودند و صحراها آباد شد .

برای بالا آوردن آب اخیراً فرانسویها بتلمبه متوسل گردیدند دریاچه‌ها و رودها در اعماق زمین کشف کردند و بآبادی اراضی پرداختند در مصر هم بهمین وسیله کشاورزی را توسعه میدهند ماهم صحاری زیاد داریم که در حدود چهار میلیون کیلو متر مربع است و بایر افتاده است .

دولت بایستی برای آبادانی زمین های بایر بیدرنگ شروع باقدام کند تا سرمایه داران هم اطمینان یافته سرمایه های خود را بکار بیندازند .
در ایران قرنهایست کشاورزی بوسیله حفره چاه فراهم میشود منتهی در ازمنه گذشته بانوك كلنگ و قوت بازو ولی حالا بكمك مته ميكانيكي .
متأسفانه سرمایه هاهم دربانكها را كدمانده ویا بمصرف خریداراضی ویا پرداخت حقوق کارمندان میرسد .

جمعی تنها وسیله ارتزاق را اخذ حقوق در آخر ماه میدانند حقوقی که در مقابل آن خدمتی انجام نمیشود ولی باید بدانند که كمك امریکا یا آلمان در اثر سیاستی است و سیاست دنیا هم در اختیار ما نیست يك ملاقات سران كافیست تا روز دیگر اعلام شود دوران كمك پایان رسیده است .

یکی از دانشجویان گفته بود چنانچه در ادارات بروی ما بسته شود تکلیف ما چه خواهد بود .

البته این دانشجو باید بداند که تحصیل علم و دانش برای قرار گرفتن پشت میزهای اداره نیست اداره نه بد کمتر محتاج است و نه به لیسانسیه و مهندس بلکه کار اداری را افراد عادی هم به بهترین وجهی میتوانند انجام دهند .

ایران برای اصلاحات اقتصادی وسایلی در اختیار دارد که از آن جمله است درآمد سرشار نفت و زمین های فراوان برای بالا بردن سطح کشت و ذرع که میتواند یکی از منابع مهم درآمد کشور باشد .

وسیله دیگر تهیه کارخانه ذوب آهن است زیرا که مملکتی که آهن ندارد اقتصادش فلج میماند نباید بپهوده وقت را از دست بدهیم و بادقت تمام درصدد کارهای تولیدی بویژه امور کشاورزی بر آئیم و بودجه مملکت را بر پایه صحیحی قرار دهیم و اسم طهران بزرگ را از بین کلمات حذف نمائیم شاید دیگر مجالی برای ادای این سخنان باقی نماند و كمك امریکا و آلمان هم روزی قطع گردد .